

Az előfizetés ára:
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . 4 frt.
 „ „ negyedévre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
 1-szer . . . . . 6 kr.
 2-szer . . . . . 5 kr.
 3-szor . . . . . 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilvánterben egy sor . . . . 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtökönél Király-utca-

Műtörténelem és archeologia a pécsi székesegyházban.

A rombolás a pécsi székesegyház ben-
 sejében végéhez közelít s legközelebb kez-
 detét veszi az építés, első sorban a benső
 oszlopműveken.

Hogy a középhajó északfelőli oszlopait
 is le kellett rombolni, a körülmények szükség-
 szerűen parancsolták, mert az oszlopok szét-
 málló faltörmelékkel voltak töltve s a külső
 négyoszlopkövek, melyek iránt annak idején
 a tűz épen nem akart kiméletes maradni,
 megrepedeztek s kiváltak olyannyira, hogy
 ily állapotban az oszlopokra új falazatot
 illeszteni, technikai értelemben vett solid
 szempontból a lehetetlenségek közé tar-
 tozott.

A kriptabejáratok, melyek azelőtt csak
 a kriptá belsejéből s csak némi részben
 voltak szemlélhetők, ma már szabadon
 állnak.

A déli bejárat a tökéletes feltárás da-
 czára se hozott sok újabbat fölszínre, mint
 a mennyt a műértő s laikus egyaránt él-
 vezettel nézett azelőtt is, habár a bejárat
 tetőzete egyes gazdag ékítésű részletben
 bővelkedik. De az északi bejárat egészen
 új, s műépítészeti összhatásban rendkívül

érdekes és hasonlíthatatlanul pompás képet
 tüntetett elő.

Az oldalfal hosszában apostolszobrok
 hautrelief alakjai láthatók gazdagon díszít-
 tett fülkékben, melyek felső ivetzei karesu
 oszlopokon nyugszanak. Egy még meglehetősen
 jó karban van meg. Ez oszlopivezetek fö-
 lött egy sik vonul el, mely domborművi éki-
 tésekkel, három csoportban az eredendő bünt
 ábrázolja.

Az első csoport az Uristent tünteti elő
 a paradicsomban, ülő helyzetben; balján a
 a jó és gonosz tudásának fája.

A második csoportban Ádám és Éva
 állnak. Éva leszakítja a gyümölcsöt a fáról,
 a mely körül a kígyó tekeredik, fejét Évára
 meresztve.

A harmadik csoportban ismét az Ur lép
 fel, amint a kivont pallossal előtte álló s
 parancsát váró angyalnak int, hogy Ádámot
 és Évát a paradicsomból kiűzze.

Az alakrajz minden naivitása és töké-
 letlensége mellett is, az egészen mégis finom
 műizlés és rendkívüli plasztikai szépérzék
 nyomai vonulnak el.

A keskeny román lépcső, mely a kriptá-
 nyílás mellett a szentélybe az oldalhajó
 falára támaszkodva felvezet, szintén ép.

Hogy a kriptabejáratokat a teljesen hű
 visszaállíthatás céljából, a mellettök fel-
 nyuló nagy oszlopokkal való összefüggésök-
 ben tisztán látni lehessen, az utóbbiakat
 környező részek is el voltak távolítandók s
 így az előbbi fölépcsőt (a közepén) szintén
 le kellett rombolni.

Egész tömeg töredékdiszít-
 mény és műépítészeti részlet ke-
 rült ez uton napvilágra, a melyek
 bealazva voltak.

Mélyebb behatolásnál pedig nagy meg-
 lepetést szült egy a kő- és mésztörmelék-
 előbukkanó s alakörvonalaiiban egészen ép
 román népoaltár, a mint közepén a
 szentély feljartánál két oszlopra támaszko-
 dik. Ez az oltár, összeköttetésben
 a két oldal felőli kriptabejárati
 talunicumot képez s elsőrendű
 műlelet, miként Schmidt fötanácsos
 husvétii itt tartózkodása alatt kijelenté.

Körül-belül egy méter magasságban az
 oltárlap, a köfoglat az oszlopépítménnyel
 tisztán előttünk áll. Az egyes részeken az
 egykori festésegyleg és aranyozás marad-
 ványai vannak s a szoborművek mesteri
 kivitelűek.

A népoaltár íves emelvény alatt állt;

A „Pécs” tárczája.

A pénzről.

Népszerű felolvasás, írta:

Jovanovich Pál.

— Vége. —

Nálunk ép az ellenkezője áll. Kevés a
 váltópénzünk annyira, hogy kereskedőink
 néha agiót is adnak, reáfizetnek a forintra,
 csak felváltás. A statistika szerint Austria-
 Magyarországon egy emberre 28 kr. réz
 váltópénz esik; Németországon 53-5, Fran-
 cziaországon 66-7, Olaszországon 112 krnyi
 váltópénz esik egy főre. E számokból látjuk,
 hogy kormányunk szűkmarku a váltópénz
 tekintetében, pedig ennek veretéséből az ál-
 lammak szép haszna szokott lenni. Így, hogy
 többet ne említsek, a fél krajczárosnál 55%,
 az egy krajczárosnál 60% tiszta haszna
 marad.

Bár a váltópénz forgalma a közbizal-
 mon alapul, azért egy bizonyos törvényileg
 meghatározott összegben felül, senki sem kö-
 teles elfogadni. Nálunk e maximum 1—2 frt.

Ez egy kissé fureska állítás, hogy pénz
 nem köteles valaki elfogadni, de ez így van
 nemcsak a váltó, hanem más pénznél is, mint
 az arany és ezüstnél. — Oka ennek a va-
 luta.

A valuta meghatározása a
 annak, melyik fém legyen a
 törvényes pénz.

Senki sem köteles más ércből készített
 Pénzt elfogadni, mint melyet a valuta meg-

határoz, tehát a valuta pénznem a tör-
 vényes fizetési eszköz (legal tender),
 mely elfogadási kényszerrel jár. Angliába
 az arany a valuta. Ausztria-Magyarorszá-
 gon az ezüst, Franciaországban az arany
 és ezüst. Az előbbieket egyes valuták, az
 utóbbi kettős. — Angliában — ha külön
 kikötve nincs — az ezüst pénzt csak ki-
 sebb összegekben fogadják el, nálunk pedig
 az aranypénz nem currens; Franciaorszá-
 gon mindkét fém egyenrangú.

Tegyük fel most a kérdést, melyik
 előnyösebb, az egyes, vagy kettős valuta?

A kettős valuta nem előnyös, mert az
 ezüst ára aszerint, mint többet bányásznak,
 vagy többet exportálnak igen nagy áringa-
 dozásnak van kitéve. Megeshetik, hogy ma,
 midőn az arány 1:18-hoz (azaz egy font
 arany 18 font ezüstöt ér), holnap egy nagy
 ezüsbányát fedeznek fel, vagy valamelyik
 nagy aranybánya eldugul, leszall az arány
 1:19-re. Mi ennek a következménye? Az
 állam által kivert pénzek nem fognak any-
 nyit érni, mint mennyit jeleznek, hanem az
 ezüstforint olcsóbb lesz, mint az aranyforint,
 pedig mindakettő egy forint. Itt tehát for-
 galmi zavarok keletkeznek; ezért a kettős
 valuta eljövendő s az egyes, előnyösebb le-
 vén, kívánatos.

Most ismét az a kérdés arany-e, vagy
 ezüst legyen a valuta?

E kérdésnél ismét el kell vetnünk az
 ezüstöt, mert nem foglalja magában a szűk-
 séges kelleket egy, mint az arany. —
 Az arany ugyanis nagyobb fajsúlyánál,
 magasabb értékénél fogva könnyebben ke-

zelhető, eltehető, megőrizhető. Az arany
 kisebb helyen nagyobb értéket képvisel, mert
 eltekintve a súlytól, egy négyeszőg decime-
 ter arany 35-ször nagyobb értéket képvisel,
 mint ugyanakkora darab ezüst. Az arany
 valuta mellett az ezüst, mint váltópénz köny-
 nyen alkalmazható, nagy fordítva nem. Az
 is előnye az arany, hogy nincs oly nagy
 áringadozásnak kitéve, mint az ezüst. Ezek-
 hez járul még, hogy az ezüst nehezebben,
 bajosabban szállítható, kezelhető, tartása
 nagyobb helyet igényel; bőséges termelése
 folytán nagy értékesökkenést szenvedett,
 végre, hogy az emberek által sem kegyel-
 tetik annyira, mint azelőtt. A mai világban
 mindenütt az arany felé vonz. — Egyszó-
 val, míg századunk első fele az ezüst uralma
 volt, most következik az aranyé. Az arany
 valuta hangzik mindenfelé, az ezüst trónja
 megingott s használhatósági tekintetben az
 arany alárendeltjévé, kisebb értékek kifeje-
 zésére rendeltetett.

A valuta kérdés könnyen megoldható,
 s be is következik az idő, midőn minden
 kultur államban az aranypénz lesz a tör-
 vényes fizetési eszköz, — e követelménynek
 könnyű eleget tenni, — de egy másik kö-
 vetelmény a világpénz behozatala,
 melyet mindenfelé hangoztatnak, nagyobb
 nehézségbe fog ütközni.

Pedig a világpénz nagy előnyöket ígér,
 megsemmisíti az anyyiféle pénzt s hoz be
 egy egységet, megszűnik a kereskedők, uta-
 zók s a statisztikusok baja, kiknek most a
 pénzeket át kell váltani, átszámolni az ide-
 gen értékeket saját értékükre.

az ivezet dus bordái épügy bizonyítják e tény, mint az egészet fent összefogó kőkapocs, melyen az Agnus Dei alakja nyugszik.

Az oltár lépcsőtálya egy meter magaságban állt a mostani székesegyház padlója felett, s $1\frac{1}{2}$ méternivel mélyebben, mint a szentély padlója. Az oltár belső szélessége 4 meter, mélysége mintegy $2\frac{1}{3}$ meter.

Az egész baldachin-oltárhoz volt hasonló, nem épen hegybe szökő tetővel, ennek lapjain román stylben képzett pikkelyek díszeltek, tökéletes aranyozással. Ebből is vannak töredékek.

A székesegyház restaurationalis terveze annyiból esik e lelet folytán változás alá, hogy az oltár visszaállítása a fölépítést egy harmaddal keskenyebbé teszi, mint kilátásba helyeztetett, s az oltár két oldalán vezet majd a szentélybe két tágas feljáró.

A román szobrászat maradványai, amint azok a romok közül a pécsi székesegyházban mindenfelől előbukkannak, egyelőre a Szt.-Imre kápolnában helyeztettek el, hogy a szoborművi új munkálatoknak mintái legyenek a történelvi és lelkiismeretes utánkészítésben. Mert ama maradványok kivitele kifogástalan, azok conceptiója rendkívüli gyöngédségre vall, telve mély érzéssel. A legkülönbözőbb szempontok felvétele körül pedig, valósággal csodálatra méltó fantasia nyilatkozik.

Még el nem enyészett freskófestészet maradványait is sikerült nagy fáradsággal kiemelni a kőporból. Ezek is a Szt.-Imre kápolna védelme alatt állnak.

Amint a székesegyház ujjaalkotása bevégeztetik, a püspök, dr. Dulánszky Nándor ur ö nagyméltósága „Museum dioecesanum“-ot kíván alapítani, mely mindezen műkincseket magában foglalja. Közszemle tárgyai lesznek, hogy felköltse,

növeljék és fentartsák az érdeklődést a szellem sokszázados vívmányai iránt!

A szentély oszlopaik lerombolása még arra a nagyérdéki eredményre is vezettek, hogy azok az oszlopok, a népoltár és a kriptalejázat, egymás mellett, a legrégibb román korszak készítményei; míg a többi hozzáragasztásokkal megtámogatott oszlopok, valamint a templomhajó összes oszlopai az első tüzpusztítás után emeltettek.

Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy amaz oszlopokba befalazva, és pedig azok alsó részén, oly szoborművek találattak, melyek a népoltár részei voltak.

Valóságos szerencsének kell nyilvánítanunk ama vandalismus mellett, mely egykor itt pusztított s a templomépítést, a vallásos költészet szepmüveit könyörtelenül rombolta, hogy egy nagy egésznek még ennyi, habár csak részletekben nyilatkozott töredéke fenmaradt számunkra.

S hogy az emberi érzéketlenséget szelidebb világításban mutassuk be, fogadjuk el, hogy a pusztítás emésztő munkáját maga a tüzvész is elvégezte volna.

*

E sorok leírása után veszünk tudomást egy főfontosságú leletről, mely talán az utolsó a székesegyház ujjaalkotó munkájában. A nyugoti kapu tetején, a fal mélyében eltorzított római szoborműveket s kőbe vésett római felírást találtak **LX. évből**. A megyés püspök a leletet Budapestre vitte megvizsgálás végett. Gondunk lesz rá, hogy olvasóink az építés szakairól biztosan és híven értesüljenek lapunk útján.

E felolvasás rövid keretén belül is számtalanszor találkoztunk forint, frank, mark, tallér, schilling, font, oer, dollár s más pénznemekkel, különböző értékben. Ezek mind elenyészésnek s új egységes nevet felvéve, egyenlő minőség s alakban alkotnák a világpénzt. Azt beláttuk, hogy egységes mérték életszükséglet s eltöröltük a különböző bécsi-, nürnbergi-, mannheimi-, tengeri-, száraz- s tudja Isten mifele rőföket, fontokat, mértőföket és hibeztük helyette a metert, litert és kilót, míg a világpénz eszméje bár szintén megvan, a kivétel, kérdés mikor következik be?

Pedig mennyit lenditene a forgalmon! Vegyük csak az egyszerű példát, hogy egy németországi lapra akarunk előfizetni, melynek ára 40 mark. Hogy az előfizetést megtehesük, a markot át kell számítani osztrák értékű forintra, s most körülbelül ily processus fog folyni: Egy mark 50 kr., 40 mark 20 forint, ehez az agió: meg kell nézni a kurzust, végre egy negyed óra mulva kisütjük, hogy 40 mark egyenlő 23 forint és 38 kral. — A statisztikusra plane kinos az áttekintés, ki anyagát egyszer franc, azután font, dollár, tallér és forinthon, majd piasztzerben látja maga előtt, melyet mind saját országabeli pénzre kell átfordítania. — A váltók árfolyamának egyenlősítésére is nagy befolyást gyakorolna a világpénz. — A bankok, melyek érzékeslete nagyrész idegen pénzekben áll, nem lennének kénytelenek, ha a készletet forgalomba hozni akarják — azokat átveretni.

A nagyhatalmak belátták ezt s Párizs-

ban volt is e tárgyban conferentia, de meg egyezésre jönni nem tudtak. Ezeket az urakat jó lett volna egy kis kéjutazásra az Aldunára küldeni, hol, ha az ember vesz valamit, a felváltandó forintból 66 féle pénzben adnak vissza. Itt okosodnának ki, mert itt a világ minden pénze forog s nagyobbítja a bábeli zavart.

Birodalmunk tett már egy lépést a világpénz felé, amióta 20 francosokat veret; legalább Franciaországgal érintkezhetünk akadály nélkül, de a többi államok nem igen mutatnak erre hajlandóságot, sérti a büszkeségüket, más nép pénznemét utánozni. A német hallani sem akar a francról, a francia nemzeti büszkesége tiltja a győző, a megvetett „prussian“ markját elfogadni, az angolnak nem kell a dollár, a mnszkanak a forint, viszont mi sem szeretnénk rubelben számolni.

Ily kicsinykedések mellett szenved az ügy; addig nem lesz világpénzünk, míg közös értéket nem csinálnak, valami eddig nem használt elnevezéssel; mert, hogy egyik nemzet a másik pénzegységét elfogadja, arra nincs eset. Hogy ne is említsem azt is, hogy egyik állam fél a másiktól, miszerint az az aranyba több rezet keverve, őt netán megkárosítaná.

S most még néhány szót a pénz ugynevezett elértéktelenedéséről.

Általános a panasz, hogy mai napság mily drága minden, hogy azon a pénzen, melyen ezelőtt 50 évvel is urasan megélni lehetett, ma egy napi élelmet sem lehet kapni.

Az ápril 16-iki szép nap.

Lelekelmelő jelenet folyt le az e hó 16-án tartott közgyűlésen a városház nagyszobájában. Irjuk le, emékezetre méltó jelenet az, mely tisztelettel parancsol.

A pártharcok küzdelmeiben, az élet ezer bajai között, a mindennapiság gyakran sivár és egyhangu folyásában, oly jól esik megpihenni egy nap emlékénel, mely tanúságot tesz arról, hogy ott, hol szép és nemes törekvésről van szó, a régi polgári erény újra telragyog: tenni és áldozni a közügy javára!

Még fogva tartá lelkiünket nagy hazánkfianak, Kossuth Lajosnak styl és tartalomra egyaránt csodálatosan magasztos irányu levele, midőn a város első tisztviselőjének lelkesítő szava felhangzott: „ideje, hogy beváltuk ígérletünket, építsük fel a szegények házáat, építsünk bölcsödét a nehéz munkában élő szülők gondozás nélkül hagyott gyermekeinek!“

A tehetetlen, sanyol, elhagyott polgárok számára menhelyet, a munkások gyermekeinek menedékházat!

És eloszlott az aggály, el a kételkedés. A fellobogott hazaszeretet tüze mellett, lángra lobbant a jótékonyág érzetének szelid világa is. Tenni, nagyszerűt alkotni a hazának, oly mű, mely a gondviselés számlájára esik; de hogy a város polgára városának fejlődése és emeléséért tegyen és bszolgokdjék, oly kötelesség, mely tetterejét túl nem szárnyalja, ha valóban hűszellettal tenni, önzetlenül közreműködni akar.

„Én hiszem — így szolt tovább a lelekesítő szózat, — hogy a képviselő testület elhatározása [megnyitja az áldozatkésztség forrását.“

És megnyitotta, mert ott buzog az minden ember szívében, ha lelkes ébresztőre talál és ha valóban szegények és szerencsétlenek szomjuhozhatnak utána.

Azt mondják, hogy a pénznek nincs oly értéke mint volt.

S ez igaz. Sajnos tény, de be kell valanalunk, hogy egy második árrevolúcióval állunk szemben, hasonlóval, mint az első volt, Amerika felfedezése idejében. A pénznek nincs oly bece, azt a régi íróból látjuk.

XIII. Lajos alatt Franciaországban előkelő háztartást lehetett vinni 12 szolgál 12000 francból (4800 frt.) Richelieu a híres bibornok unokahuga, ugyanily összegből két leánya és 16 szolgáljával kijött. — Akinek 100000 francja volt, már dusszagdagnak mondatott. Montmorency herceg, Franciaország főura és leggazdagabb nemese 150000 franc (60 ezer frt.) hozományt adott leányának, 1562-ben II. Miksa magyar királylyá koronázásakor, mint Liszthy János akkori veszprémi püspök írja, derekas olcsóság volt Magyarországon, mit ma alig hisznek el. Egy mérő legszebb liszt 4 garas (egy garas egyenlő kb. 10 kr.), egy mérő zab $3\frac{1}{2}$ garas, egy mérő árpa nem egészen 3 garas, egy nagy tyuk 3 pénz (egy pénz kb. 2 kr.), egy kövér lud 6 pénz, egy font marhahus 2 pénz, 5 tojás egy pénzbe került. Három ember számára elég kenyeret adtak egy pénzért, egy szekér szénát 11 pénzért; egy szekér fa, melyet 4 ökör alig birt, 25 pénzbe került; egy pint finom bort nem is tartottak többre 4 pénznel.

Biz' ez adatokat látva, nagyon könnyű elhinni, hogy a pénznek értéke csökken, míg az árú emelkedik.

Tehát csakugyan a pénz elértéktelene-

A polgármester jelentése és ezzel kapcsolatban indítványa lelkesítő volt, tárgyban és eszmében, szavakban és kivételben egyaránt. Szerényen tétettet, mert még nem nagy ideje, hogy tisztán a szeretet műve által újjá teremté városunk egyik legszebb jótékonyági művét, a Rudolphinumot; de bizalom is volt szavaiban, mert tudta, olyanokhoz szól, kik megértendik s a létrehozás szép művének általánosítása folytán mindenkit részesei akar tenni abban, ő csak mint egyszerű adakozó sorakozik a többiekhez.

Felhangzott az „éljen” — ily dolgokban nincs nálunk ellenkezés. Ehez az ügühöz csak az áldozatkészségnek van szava. És ez sem múlt el. Első volt az egyház férfai. Jól van így, ők hirdetik és tanítják a felebaráti szeretet parancsait. Városunk monumentális emlékeit bírja annak, hogy ők nem csupán az egyház felkentjei, hanem a város hazafias polgárai is. Járjanak hát elöl — híven követjük, mert követésre méltók egy felekezeti főpapjának ily szavai: „a felebaráti szeretet nem ismer valláskülönbséget.” Az idézett szavak súlyával tett le, szép és fenkölt beszéd után Troll Ferencz pápai praelatus kanonok 1000 forintot.

„Kibeszélt most?” Igy kiált fel erre egy az ellenzéki padokon ülő bizottsági tag, Bolgár Kálmán. Nehányan oda kiáltják . . . „ön!” És leteszi ő is adományát. Az ő közbekiáltó kérdése szerencsés rögtönzés volt, néhány pillanat múlva jelentékeny összeg ajánlatot fel, mely mindenestre csakhamar a szükségessé nővi ki magát. Láttuk, hogy e téren nem marad adós senki. De hiszen kelle példát, van-e szüksége a rögtönzésnek ott, hol a szívhez a czél szent volta és annak magasztos iránya szól?

A gyűjtés legközelebb megindul. Olvasóinkhoz is eljutand a kérelem. Elég, ha

megemlítjük; nem akarjuk városunk közönységét, polgárait, lakosait a reménykedés vagy kételkedés elburkolt szavaival sérteni, hiszen a közzéteendő kérelemben, a gyűjtés és adakozás iránti felhívásban nincs semmi önzés, semmi hiúság, semmi követelmény. Az indítványozott nemes czélra áldozni, ha csak fillérekkel is, önmagunkat megbecsültető cselekmény.

Chataoubriand így végzé egyik munkáját: „Minden bölcselmi és vallási dogmánál nagyobb erő van az erős szív szeretetében” — és ez a szeretet a felebaráti szeretet.

Szegény emberek, lesz hajlékotok!

Szegény kis gyermekek, lesz menedéketek!

A legfrissebb botrány.

Az „igazi hazafiak pártja,” a „becsületestől” — melyen kívül minden csak alávaló corruptio, a hazafiság netóbbjának eseményével gazdagította — a botrányok krónikáját. Ezen párt, mely az országot nagygyá, dicsővé, szabaddá tenni, hirnevének eddig soha el nem ért fokára emelni kizárólagos hivatottságot érez magában, mely a magyar parlament és úgy az ország becsületének integritásától annyira át van hatva, hogy a magyar genius nyilvános képviselőjeként hirdeti magát, mindent meghurcoló embereket és intézményeket sárba rántó rendszerével oda vitte, hogy kebelében nevelt fel képviselőt, ki nyilvános állásban, az egész ország, sőt az egész múlt világ megbotránkozatására, képviselőtársát egy európai nemzetközi tolvajban a nd a tagjának czimével megtisztelni engedhetlen hazafini kötelességének ismerte.

Persze a hazafiság apostolai most már a botrány megtörténte után verik a mellüket és ezuttal hangieslő tenorban a világ előtt demonstrálni akarják, hogy egy ember büne miatt, az egész pártot felelőssé tenni nem lehet.

Határozottan felelőssé teendő, mert a párt összes eddigi életrendszerének műve ez.

Tekintszen szét e párt az országon, annak nevesebb férfiai névsorán, a legfontosabb intézményeken, — van-e egy azok között, mely kíméletlen, durva, romboló, pusztító, végig sértő, e párt embereitől, közlőnyeiből kiinduló támadásoktól ment maradt?

Van-e oly gyalázatos rágalom és aljas motívum, melyet e párt férfiai és közlőnyei a miniszterelnökre ne szórtak, illetőleg neki nem tulajdonítottak volna? Mit tesznek a cultuszminiszterrel? mely támadásokat intézett maga a P o l ó n y i, kit most elvbarátjának iszonyu vádja ért, — az igazságügyminiszter, a honvédelmi miniszterium ellenében? — Az egyik államtitkárnak lovagias uton történt lelévésében, a másikkal erkölcsi megsemmisítése iránti kísérletben nem-e ezen párt közlőnyei ütötték a nagy dobot?

Nem-e ugyanazon romboló, piszkító szellem az, mely nem ijedt meg a modern társadalom legnagyobb vívmányát, a jogegyenlőséget megtámadni, — egy telekezetiséggel szemben azt lábbal tiporni, — hogy végre a „t i s z a e s z l á r i b ü n ü g y” embertelen történetében, országot és igazságügyünket compromittáló csúres-csavarásában, irányáról kézzelfogható biztosítékot szolgáltatasson?

Nem-e ezen párt kebeléből indul ki azon barbár hajszát a hadsereg becsülete ellen, melyet évtized óta folytat és mely intézmény gyalázásában minden igazi függetlenségi vitéz valóságos hazafini virtust talál? Igy működik a függetlenségi párt ország-szerte, Kárpátoktól Adriáig, a Lajthától Retyezátiig. Férfiai kíméletlenebbek, mint a sajtója és sajtója durvább, mint férfiai; központban ugy mint a vidéken, azzal a különbséggel, hogy a fővárosi függetlenségi sajtó magasabbróptü hivatásánál fogva csak „nagy forgácsok” után indul, míg a vidéki már kisebb préda után is szimatol, — sőt vannak vidékek, hol e párt sajtója valóságos egyiptomi csapást képez minden tisztességes emberre és minden jóra való intézményre nézve.

Non plus ultráját érte el a függetlenségi párt e romboló szelleme akkor, mikor már nemcsak maga a párt-férfiai és sajtója gyaláz, piszkít és dobál sárral, hanem

désével állunk szemben? — Igen, de csak részben, mert a drágaság csak ott mutatkozik, hol az őstermelvényekről van szó, azaz olyan javakról mit az ember elő nem állíthat, hanem a természet; de viszont, ha az iparcikliket vesszük figyelembe, tapasztalni fogjuk, hogy azok tulságos olcsók.

Ennek oka, hogy míg a föld annyit, vagy csak kevéssel többet terem, mint az-élt, a tyuk sem ad több tojást, sem az erdő fát, addig a népesség szaporodik, így a kereslet nagyobb, tehát az áru értéke is emelkedik; — ennek ellenében az iparcikkek gyárilag mindnagyobb mérvben állítatván elő, itt a kínálat szárnyalja túl a keresletet, mi az árakat lenyomja.

Tehát a pénzérték csökkenése csak partialis, mert az ősterményekre vonatkozik. A régiek ugyan olcsón kapták élelmi szereiket, de vajjon volt e nekük 27 krajczáros bazárjuk, vagy vehettek-e ruhaneműt, fényűzési czikketeket, órák, edényeket, butorokat ily olcsó áron, mint mi kapjuk?

Kétkem! S most, hogy látjuk miszerint csak részletes pénzérték csökkenéssel állunk szemben, kérhetjük nem fog-e bekövetkezni az idő, midőn a pénz egészen elértéktelenedik?

Erre határozott felelet: nem! mert inkább eljő az idő, midőn a pénz fog elfogyini.

Lássunk néhány adatot: Dr. Soetbeer, göttingai tanár kiszámította, hogy az évenkénti arany és ezüst termelvényből mennyi vész el. Eltekintve az összegtől, mely pénznek dolgoztatik fel, a nemes fém elvész kopás, ékszerrel való

feldolgozás, kivétel, és lappangó tartalék (latente Reserve) által.

Ha a kultur nemzetek összes pénzmenyiségét 12 milliard markra tesszük, 800 kilogramm arany kopik el évenként, minden ezer darabra csak 1/5-öt számítva; az ezüstenél, hol egy per mille számítható 46000 kilogramm kopik el.

Az angol bankban nemrég tudományos kutatást tartottak, melynél kitént, hogy 18 évi forgalom után 80 millió font sterling közül 44 millió, 20 millió 1/2-fontos sterling közül pedig 11 millió volt könnyű, azaz olyan, melyből pár nehezek hiányzott, lekopott.

Ipari czélokra óriás mennyiség fogy el. Körülbelül 30 éve, hogy az arany ékszernek használata nagy divatba jött; mindenki aranyórárt, aranylánczot, gyűrűt akar s így a divat lasankint szokássá lesz, mely évről évre nagyobb összegeket nyel el. Az összes aranytermés 32%-a, míg az ezüsből 25% dolgoztatik fel ékszerre és használtatik ipari czélokra; vagyis az utolsó 50 év alatt az aranyból 2.070,000 kilogramm, az ezüsből 14.500,000 kilogramm.

A kivétel szintén évenként keletre viszik s az ottani népek jogbiztonsága oly csekély, hogy a megszerzett ezüstöt, rendszeren elásák, tehát a forgalomból kivonják. Kivitezt Európából, leszámítva a behozatalt, az utolsó év alatt 558,000 kgr. arany és 39 millió kilogramm ezüst. Itt az ezüst kivétel az összes termelés 68%-át teszi.

Végre a „latente Reserve”, mely alatt a forgalomból egyelőre kivont s nem gyű-

mölcsöző fekvő érez értetik, szintén szép összeget képvisel.

Tehát dr. Soetbeer adatait összegezve, aranyat és ezüstöt egybevonva, a nemes fém termelés 38%-a elkopik, 30%-a kivitetik s így 42%-a marad csak pénznek.

De menjünk tovább fejtegetésünkben. Az arany- és ezüst bányák örökké nem tartatnak, egyszer csak ki fognak fogyni. Mit csinálunk akkor? Elfogy a pénzkint nagyon hamar, mert a kopás lasankint elemészti a meglevőt.

Igy tehát, ha csak attól nem félünk, hogy elfogy a pénzkint, — attól nem kell tartani, hogy elértéktelenedik.

Most tehát, hogy becses figyelmüket ily hosszú időn át bátorokdattam igénybe venni, zárom előadásomat azzal, hogy a pénz a szociális élet emeltyűje, a pénz minden értéket megmér, minden munkát jutalmaz, minden szolgálatot kiegyenliti, a pénz szükséges jó, enélkül nincs kereskedelem, műveltség; s bár keletkezése alkalmával a testvéreket eltaszította egymástól, mert a szeretet helyett érdeket plántált a szívekbe, — összehozta a népeket, kezükbe adta a jólét büvés varázsigejét, melyet ügyesen használva oázsa alakítható a sivatag, menyországga a kinszenvedés, vagy pokollá — a földimennyország.

A pénzről óhajtottam szólni, s ha előadásom érdeklődésüket a legesekélyebb mértben, csak pillanatig is felkeltette — czélem elértem s fáradságomért, pénz nélkül is, dúsan meg vagyok jutalmazva.

felhívja a kivüle álló társadalmat is — mint legutóbb tette Thaly, e párt egyik kidomborodó alakja a középtanodai törvényjavaslat alkalmával, — hogy ne csak a tisztességet, a tekintélyt, de magát a törvényt is lábbal tiporja.

A rombolás e rendszere midéig következetességgel tovább működik. Miután nincs a hazának nevesebb férfja, kit meg nem hurcolt volna, nincs intézmény, melyre epéjét ki ne öntötte volna, kifogyván az anyagból, úgy tett, mint a scorpio: saját testébe szur, csak hogy a mérég fullánkjá tetlen ne maradjon. És mindez a hazafiság szent nevében történik!

Hazafiságból igaztja e párt a népet az adó nem fizetésre, hazafiságból földosztogatást ígérnek neki, ha majd a függetlenségi párt eszméi jutnak diadalra; a magyar alkotmányos kormány elnökét hazafiságból jogfeladó hazaárulónak hirdeti meg e pártnak olyan gyerkőce is, ki azt sem tudja, mi a kormány, még kevésbé, mi a jog; hazafiságból nevezik a hadsereget gyáva tömegnek, hazafiságból a zsidót nem embernek, és tiszta szűz hazafiságból tiszteli meg a függetlenségi igaz magyar párt egyik kiváló tagja a másik kitünő tagját nyilvános parlamenten ülésben a „nemzetközi itolvajban” egyik részesének. Szerencse, hogy az ország ügyei, bajai ezen igazi hazának kezébe nem jutnak; mert különben a második millennium kezdetén aligha volna magyar parlament, a hol megtisztelhetné egyik magyar képviselő a másikat tolvaj ékes czímével.

Mindezek után, a mint egyrészt mélyen sajnáljuk, hogy a magyar parlament szentelen hirnevén és az ország politikai érettsége reputatioján az egész művelt világ megbotránkozására oly hallatlan csorba ejtetett, másrészt mégis szerencsének kell a szerencsétlenségben tekintenünk, hogy ezt épen azon párt tette, mely öblös torokkal kürtölt a világnak, hogy egyedül ő képes az országot boldogítani, mert a művelt külvilág is tisztába jön, mit képvisel Magyarországon a függetlenségi párt. Megtudja, hogy veszélyes párt a magyar culturára, veszélyes a haladni vágyó magyar társadalomra, és compromittálja a magyar becsületet, veszélyes magára a magyar államra nézve is.

Törvényhatósági élet.

Pécs sz. kir. város törvényhatóságának 1883. ápril 16-án tartott rendes havi közgyűlése, röviddel reggeli 9 óra után, Perczel Miklós főispán ur által, a bizottsági tagok üdvözlése mellett megnyitván, mindenkeltől a jövő rendes közgyűlés ideje jun. 11-re kitűzött.

A tárgysorozat rendében olvastatott Aidinger János polgármester urnak a a tanács nevében előterjesztett jelentése azon intézkedésekről, miket városunk felejtetlen polgára, székhelyi Majláth György váratlan gyászos elhunytá alkalmából a közgyűlés jóváhagyásának reményében, városunk részéről a közérzelem és részvét kifejezésül tenni kónak látott. Ezen jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadván, magáévá tévén s a tett intézkedéseket helyeselve, az elhunyt emléke jegyzőkönyvileg megőriztetni, s ez a gyászoló családnak megfelelő módon tudomására hozatni határozatott.

Kossuth Lajos nagy hazánkiának válasza, a városi hatóság részéről 80-ik születési napja alkalmából hozzá intézett üdvözlőiratra, tudomásul vétel mellett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktattatni fog. Ezen választ olvasóink lapunk null számában vették.

A m. kir. belügyminiszterium által a helyrendelési szabályzat leküldetvén, határozatott, hogy e szabályzat a miniszteri leirat értelmében teendő módosításokkal, mik főleg magánjogi kérdésekre

vonatkoznak, s ezek a szabályzatból kihagyandók, vagy megváltoztatandók, szerkesztve ismét felterjesztessenek.

Városunk törvényhatósága részéről az országgyűlési képviselőházhoz intézett feliratra a m. kir. pénzügyminiszter úrtól érkezett leirat, mely szerint a közlekedési vállalatok adójának az üzlettelepén való fizetése kivihetetlennek mondatott ki, tudomásul vétetett.

A m. kir. pénzügyminiszter ur leirata, az adófelszólalmási bizottságba szükséges tagok megválasztása tárgyában, aként intézett el, hogy az eddigi elnök Egri József, az egyik volt tag Weidinger F. helyett pedig Ráth Mátyas, egyttal ugyanazon bizottságba a bányaujgyekbeni szakértőkül Szontagh M., Glanzer E., Prucsi N. és Wunderler N. választattak meg.

A többi közgyűlési tárgyak közül megemlítendő még:

Az 1882. évi házipénztárzárás számadásának felülvizsgálatára kiküldött választmány jelentése, melyből közölhetjük, hogy a számadás és annak alapján készített számadási kivonat a közölt mérlegekkel és egyéb kimutatásokkal együtt minden helyesnek és a kezelés teljes elismerést érdemlőnek, mint a szerűnek találtatott; a túlkiadás 4686 frt 22 kr. erejéig a város adója, illeték-egyenértéke, egy leírások tételénél merült fel, mely a tanács hatáskörén kívül esik, s mely nagy részben annak következménye, hogy számos behajthatlan követelés törölve, vagy a kétesek közé sorolva s így a cameralis követelések állapota igen rendezve lön.

5476 frt 21 kr-ra menő túlkiadás pedig azon örvendetes körülményből folyó elszámolás következménye, hogy a város pénztárából több éven át a közmunkákra előlegezett összegre, az elmúlt évben 3842 frt volt a közmunka jövedelemből a város pénztárának visszatéríthető, egy a törzstőkéből vett előlegezések visszatérítésére az előirányzat készítése alkalmával remélt 8088 frt 16 kr. helyett 12397 frt 19 kr., vagyis 4309 frt 21 krral több térített az előirányzati ezimen vissza; ha pedig számításba vétetik, hogy az 1882. év alatt a folyó számlák kifizetésére előlegezett összegből az 1881. év végével visszamaradt 4000 frt, egy a hidmérleg felépítésére előlegezett összegre 194 frt 76 kr. is visszatérített már, a mult évi egész visszatérítés csakugyan 16591 frt 95 krt tett, a mint az a tanácsi jelentésben alaposan előtűntetve van.

A törzstőkéből való előlegezések törlesztésére tehát, a tanács részéről minden lehet megtehető, s csakis ennek következménye lehetett az, hogy 3 év alatt már 32091 frt 51 kr. térített vissza, a mi kétségkívül teljes elismerésre méltó eredmény.

A jelentés kiemeli még azon figyelmet érdemlő, a helyes kezelést és gazdálkodást előtűntető körülményt is, hogy 1882. év végével szenvedő hátralék csak pár tételen tapasztaltatott, ezek nagy része olyan, a mely csak utólag teljesítendő.

A közgyűlés ezen jelentést helyeslőleg fogadta, számadóknak a felmentvényt kiadta és az örömmel tapasztalt rend és mintaszerűség folytán egy a tanácsnak, mint a számadóknak elismerést szavazott.

Emelkedett, mondhatni magasztosan lelkes hangulatba hozta a bizottságot Aidinger János polgármester jelentés javaslata, a létesítendő szegényház a tárgyában. E jelentés szerint a dologház elejtendő volna, hanem e helyett maga a szegényintézet most már kapcsolata volna tethető a gyermekekmenhelylyel oly szegényebb sorsú munkásszülők gyermekeinek nappali ellátására, kik ezekről másképp gondoskodni nem tudnak. Ezen intézet felállításának költségei mintegy 52 ezer frtba kerülnének, mire már 21 ezer frt. megvan,

s még 31 ezer frt. volna beszerzendő. E tekintetben polgármester ur nézete szerint a magánadokozásoknak volna tér nyitandó, s azon bizdos reményét táplálja, hogy a város nemeseleki lakossága e hiányzó összeget a jótékony cél oltárára meghozni fogja, s a szóban levő intézet felállításához már a legközelebbi jövőben hozzáfogni lehet. Legkétehat, hogy a már elkészített tervezet felülbírálat végett egy bizottságnak kiadassék, egyttal ő a magánadokozások iránti intézkedések megtételével megbizassék.

A javaslat felolvasása után Troll Ferencz pápai praetulus kanonok szólalt fel, kijelentvén, hogy a polgármesteri előterjesztés egy régen érzett hiányt van hivatva pótolni, mert az előterjesztés nemcsak az emberi nyomoron fog segíteni, hanem erkölcsi tekintetben a meg nem tűrhető helyzetet megváltoztatja, a mennyiben nemcsak a munkaképteleneknek és elaggotaknak fog menedéket nyújtani, hanem alkalmat ad a szegény munkás népnek arra, hogy a munka idejére gyermekeiket ideküldvén, azok ne legyenek kitéve a magára hagyatásból származó s már nálunk is sajnos tapasztalt szerencsétlenségeknek, továbbá az utcai csatangolás erkölcsi tekintetben is felelte sajnos következményeinek, s mert ez intézet emberbaráti működését és áldásait valláskülönbség nélkül terjeszti ki mindenkire s mert azt pártolni minden polgárnak szoros kötelessége, ó, habár a bizottsági közgyűlés a magánadokozást ezuttal csak elvben határozta el, szívének sugallatát követve, ezen célra azonnal 1000 frtot adományoz. (Hosszas éljenzés.) Öt követte a lelkes kezdeményezésben Perczel Miklós főispán 500 frttal, Engel Sándor bizottsági tag saját nevében 200 frttal, Hoffman Károly biz. tag 100 frttal; maga a polgármester pedig kijelenté, hogy míg ő a város activ szolgáltatában maradni fog, havonkint 5 frtot fog a jelzett célra átszolgáltatni. Ezeket követte több bizottsági tag kisebb-nagyobb összegek felajánlása és bejelentésével. Egyekben a polgármester jelentés javaslata elfogadtván, határozattá emeltetett.

Érdeket gerjesztő volt még a tárgysorozatban a jogügyi bizottság és a tanács jelentés javaslata, néhai Farkas István ügyvéd részéről tett, különböző alapítványokra vonatkozó alapító okmányok megállapítása tárgyában. Az alapító okmányok, egynek kivételével, a javaslat szerint elfogadtattak. A kivétel azonban discussióra szolgáltatót okot. Ugyanis Farkas István a többi között alapítványul rendelt 2000 frtot azzal, hogy ennek kamatai a helybeli tanárok közül, évenkint ápril 6-án a városi törvényhatóság által annak adassanak ki, a ki tanítványait leghasznosabban neveli. A közgyűlés nem tudván a modus procedendi iránt határozni, újabb megvitatás és javaslattal végett, ez ügyet a tanács, illetve jogügyi bizottsághoz visszautasítandónak mondotta ki.

Még megemlítendőnek tartjuk, hogy a belvárosi plebániái templom belsőjének kifestése, továbbá ugyan a belvárosi és budai külvárosi plebániái templomokban a régi rozsozt organák helyett újak állítása; s ugyanazon templomokban az ugynevezett perselykéregetés beszüntetése elhatározatott.

Hirek.

Udvari gyász. A napokban elhunyt s f. hó 19-én Bécsben eltemetett Mária Antoinette főhercegnő, ki a prágai nemes hölgyek zárdájának főnöknője volt, 16 napos udvari gyász rendeltetett. A főhercegnő 29 éves volt s mellbaja gyógyítása végett Causenben időzött, hol a halál utójerte.

Majláth özvegye Mendlik Agoston pécsi apátplebánus urhoz, mint a m. szt. korona

országai veres keresztelyete baranyamegyei választmányának elnöke, következő sorokat intézte: „Nagyságos és főtisztelendő Elnök ur! Összinte megindulásommal vettem a baranyamegyei veres keresztelyet választmányának részvénytulajdonosait, melylyel az engem és családomat ért lesújtó gyászban osztozva, vizsgálatlósáival felkeresni siettem. S habár ily csapás sulya alatt a vizsgálat egészen betölti azt, de azért az emberszeretettel nemes műveinek gyakorlásában fáradozó jó szívek részvétele mélyen meghat, s a hála soha nem múló érzetével tölt el. — Fogadjon tehát Nagyságosod és az egész választmány meleg részvétőkért benső köszönetemmel öszinte kifejezését. Budapestben, 1883. évi ápril hó 15-én. Ö. v. Majláth Györgyné.”

Merénylét a királyné ellen. Kinos feltűnést keltett Baden-Badenben azon eset, hogy Ő Felsője Erzsébet királynét egy sétalovaglás alkalmával megdobálták. Mint a nyomozásból kitűnt, suhancok dobálóztak, kik hőstettük után kerekelt oldottak.

Köszönet. A „Pécsi kereskedelmi önképző- és betegsegélyező-egylet”, f. hó 19-én tartott választmányi ülésének határozata értelmében, ezáltal nyilvános köszönetét írja le azon t. rendezőség iránt, mely a f. évi márczius hó 26-ikán tánczestélyt tiszta nyeménye fejében 53 ft 88 kr. juttatott az egyleti könyvtárnak. A választmány.

A rózsakiallítás. mely június hó elején fog megtartatni, rendkívüli érdekesnek ígérkezik. A kiállítást villamos fényvel fogják világítani s e tekintetben a rendezőség több külföldi cég mellőzésével, Ganz és ts. gyárának ajánlatát fogadta el. Lesz összesen 4 ivlámpa, mindegyik 600 gyertyányi fényvel. Baranyamegyében ez első villanyvilágítás mindenestre imponans hatást fog kelteni.

Czöllővészet. A pécsi polgári lövészegylet vasárnap d. e. 9 órákor kezdi meg czöllővöldezeit. A katonai hatóság legnagyobb készséggel engede át a lövöldet.

Hatos Sándor országszerte ismeretes rablógylkosról azt írták legutóbb a lapok, hogy a budapesti haditörvényszék kimondta már felette a halálbüntetést, sőt azt is, hogy a napokban kivégzik. E hír nem való, mert dr. Albinovszky százados-hadbíró még mindig Pécssett tartózkodik, hogy Hatos itteni életére vonatkozó adatokat gyűjtsön, addig tehát, míg e tárgyban jelentés nem tétetik Budapestre, Hatos elítélni nem lehet. Ez ugyan nem lényeges, mert a hurkot alkalmasint csinálják már, s csakis néhány nappal hosszabbítja meg Hatos életét — mely nem ér egy lyukas hatost.

Sikeres mozgalom. Egy sertészizláló telepek Pécssett való létesítése tárgyában megindult mozgalom már határozott alakot öltött. Városunk polgármestere, engedve a több oldalról nyilatkozott óhajnak s készséggel megfelelve azon kötelességnek, mely reá mint polgármesterre minden e város anyagi vagy szellemi haladását, gyarapodását czélzó mozgalommal szemben hárul: e hó 22-én d. u. 3 órára, a városházának nagy termében tartandó értekezletre hívta meg városunk mindazon polgárait, kikről feltehető, hogy ez ügy iránt érdeklődnek s az annyira szükséges sertészizláló telep létesítésében tetteleg résztvenni óhajtanak. Üdvözöljük a kezdeményezőket, s óhajtjuk, hogy siker koronázza fáradozásaikat!

A pécsi keresk. és iparkamara átiratot intézett a többi társamaraéhoz, hogy a kormánytól oda működjenek, miszerint a déli vaspálya társulat által nyújtott refectiák beszűntetessenek. A budapesti keresk. és iparkamara keresk. osztálya f. hó 11-én tárgyalta ez ügyet; ez ülésben előterjesztett azon enquete-ról szóló jelentés, mely a cs. kir. déli vasút által a Tiroloba irányított gabonára nézve felállított díjzabások tárgyában, a kamara kebelében szakértők és érdekeltek részvétele mel-

lett tartatott, és ezzel kapcsolatban olvasztatott egy fővárosi gabonakereskedőnek ugyanezen tárgyban a kamarához intézett beadványa. A déli vasút az oly gabonamerűket, melyek hajóállomárról, valamint az alföldi vasút némely állomásairól jövőn, Bars állomáson Tiroloba adatnak fel, részint általános és minden feladott mennyiségre vonatkozó, részint specialis és csak 900 vagon rakomány biztosítása mellett engedélyezett szállítási díjkezelvényben részesíti. A buda-kiszai vonal mentében teppell bíró gabonakereskedők panaszt emeltek a kamaránál a déli vasút ezen eljárása ellen, mint a mely rájuk nézve lehetetlenül teszi a Barsban működő kereskedőkkel a versenyést. Az említett enquete előterjesztése és beható tanácskozás alapján az osztály Strasser Alajos kamarai alelnök indokolt javaslatai értelmében elhatározta, hogy megkeresés intéztessék a déli vasút budapesti üzleti igazgatóságához, melyben a kamara fentartani javasolja ugyan a Bars állomásnak adott szállítási díjkezelvényeket, minthogy ép e kedvezményeknek köszönhető, hogy a magyar délvidéki gabona, főképp a kukorica Tiroloba az olasz gabonával szemben versenyre képesítettett és ott jelentékeny elárúsítási piacot talált, miből az ország kereskedelmére, közvetve mezőgazdaságára is nagy haszon háromlik. A kamara nem szóllal fel a baresi refectia ellen, minthogy azt egy vasút, valamint a kereskedelem és a mezőgazdaság érdekének szempontjából indokoltan tartja, tekintve azt, hogy új elárúsítási piacok meghódítására csak a nagykereskedés képes, és hogy a refectia mindenkinek megadatik, ki a refectia feltételeivel járó nagy cözkázatot elvállalja.

Öngyilkosság. Gürcsönyből értesítenek, hogy Soós Ferencz 67 éves öreg parasztember, mult héten felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka volt, hogy Soós Ferencz családjával rossz lábon állott.

Itt a tavasz. Hogy a tavasz már okvetlen bekövetkezik, biztosan lehet állítani. A katonai zenekar megkezdte szokásos csütörtöki térzenéit, a padokat már kirakták piaczi „korzónkra”, no meg a sétatéri fák is hajtanak már, egyzöval: „Itt a tavasz!”

Tánczestély. A helybeli jogakademia polgárai f. hó 18-án a jó hírnevet igazoló, sikerült tánczestélyt rendeztek. A tánczvizsgálat nem nagy látogatottság mellett ugyan, de annál fesztelenebbül folyt reggeli öt óráig. A casinó nyári helyiségeinek tánczterme csinosan volt diszítve s a rendezőség is mindent elkövetett, hogy a jelenlevő közönség minél jobban mulasson. — Városunk szépei közül ott láttuk: Littke Camilla, Wessely Vilma, Szépe Paola, Kuchinich Ilona, Miller Luiza, Tallian Marcsa, Klimsa Emma, Hippmann Nelly, Friedl Antónia, Ferenczy Ilka, Oertzen Ida, Lammer Ilka, Schweitzer Riza, és még számos szebbnél-szebb kisasszonyokat, kiket azonban mind feljegyezni, a táncz hevében nem lehetett. A négyeseket 28 pár tánczolta.

Az utzóli fák megvédése iránt a belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint, ha az állami utak mentén ültetett fák rozszakarulatul kitérnek vagy megrongáltatnak s az illető község, melynek határába az ut esik, nem képes a tetteket kipurátolni, a község, mint morális testület felelős a kárért s köteles a legközelebbi tavasszal a hiányzó fát saját költségén új ültetvényekkel pótolni.

Csákos Szarvu. Egy abaujmegeyi parasztember, a ki két ökrével együtt Amerikába vándorolt ki, a következőket írja New-Yorkból családjának: „Szerencsém volt, hogy a két ökröm mellé marhalevelet is viltottam, mert különben Oederbergen is, Hamburgban is föltartóztatnak volna. Passzusom nem volt, így hát Oederbergen a marhalevelet mutatam elő. „Gut” felelt az illető hivatalnok

és tovább eresztett, Hamburgban már óvatossabak voltak. Itt már meg is nézték a marhalevelet. A kikkötő hivatal kérdezte is tőlem: „Da steht csákos-szarvu — ist das ihr Name?” Én ráhagytam, hogy „csákos-szarvunak” hívják s ezzel akadálytalanul a hajóra szálltam.”

A „République Française” Kiepertről. Örömmel vettük észre, hogy a híres német mapparajzolónak a földrajzi társaság elleni föllépését nemcsak néhány bécsi lap (többek közt a „Fremdenblatt” és a „Wiener Allgemeine Zeitung”) rosálja, hanem a francia lapok is neveltséges szímben tüntetik föl. Így a „République Française” legutóbbi számaiban ezeket olvassuk Kieper ur hűstetteréről: Valamennyi német tudós között legdühösebb Kieper ur, az ismert berlini kartograph; tájtékkiz dühében és czikket olvasva azt hinné az ember, hogy Achilles vagy Agamemnon szitkozódásait olvassa pére Duchesne fordításában. Még a magyar földrajzi társaság tisztelbeli tagja sem akar többé lenni. Mikor e mappás szatocsnak ezelőtt tiz évvel méltóztatott olyan parányi emberek collegájává lenni, mint Guatrefages, Lesseps, Serpa, Pinto, Reclus, Rawlison, Levasseur, Cameron: akkor neki a magyar nép nem volt sem vakmerő, sem félázsi. De ma, midőn a budapesti kormány azt a hihetetlen vakmerőséget követi el, hogy a magyar nyelvet nem akarja számítani a magyar iskolákból, — ma minden megváltozott. No lám, eddig azt hittük, hogy a szarmata jászok törzseiből való borusszok sem épen telivér európaiak! Szent István egész birodalmában jót nevettek Kieper ur komikus haragján. De ha a magyaroknak, e szellemes, bár „félázsi” népek teljes igazok is van, hogy e szemtelen urnak vállvontással felelnek: föllépése mégis nagyon jellemző!

A tiszazsárlai bünyűben a kir. főügyész már elküldötte vádindítványát a nyiregyházi kir. törvényszékhez: A Seiffert Éde főügyési helyettes által indítványozott vádirat alapját különösen az képezi, s azt fejt ki legerőteljesebben, hogy a végtárgyalás szükségessé azért, mert csakis a közvetlenség által lehet megállapítani a legnagyobb részt szertehuzó vallomások közül azt, hogy mindazok közül mi az igaz. Elkerülhetlenül a végtárgyalás elé kell még utasítani az ügyet s meg kellett tenni a vádindítványt különösen azért is, mert a dadai holttestről adott kétféle orvosi vélemény fölött nem mondott a közegészségi tanács olyan fölülvéleményt, a mely bármely irányban is döntött volna s mint ilyen tekintetbe vehető lett volna. A végtárgyalás körülbelül június hó elején fog megtartatni.

Beküldetett. Felhívjuk különösen a t. cz. helyközönség figyelmét Kepes Kálmán pécsi divatúru kereskedő mai számunkban kitétt hirdetésére, amenyiben üzletében szakmájába vágó minden czikket, különösen a tavaszi és nyári idényre a legjutányosabban kaphatni.

Idényszerű. Elérkezett az idő, mely megköveteli, hogy a test szervezete felüdtessék. Első sorban a természetes ásványvizet szolgálnak e célra a gyöngéledőknek s azokat ajánlják az orvosok is előkészítő szerükül a fürdőgyógyomra. A krondorfi savanyukút: „Stefánia” koronaheregnő forrása, kedvező alkatrészeinél fogva a jelzett irányban kiváló figyelemre méltatnak. — Mint gyógyszer a légző-és emésztőszervek bajában kivivta híret; nem kevésbé ismeretes, hogy mint a vértisztítást előmozdító asztali víz használtatik, mely pompás ízénél fogva a meg nem felelő ivóviz hiányát pótolva, évről-évre általánosabb keletnek örvend. Ez könnyen megfajtható, mert a legújabb hivatalos vegyelemzés, a vegyi részek kifejtése után, szóról-szóra ezeket tartalmazza: „Ha a Stefánia koronaheregnő-forrás” vizének rendkívül kellemes és felüdtő íze is figyelembe vétetik, az a belföldi alkalikus savanyúvizek közt feltűnő első sorba helyezendő.” A krondorfi

svanyviz már nálunk is kapható: Frankfurter Albert urnál, s a vendéglőkben stb. is megszererhető.

A közönség köréből.

Jogtalan panasz.

E tisztelt lapnak f. évi 4-ik számában „A jog panasz” hangzatos címet viselő, jogtalan panasz láttott napvilágot, mely vagy téves információt szüleménye volt, vagy a tanügy iránt érdeklődők félrevezetésére illetőleg felhívására volt szánva, s mint ilyet válasz nélkül hagytam, annyival inkább, mivel az ügy ép azon időben a törvényes lebonyolítás stádiumába lépett. — Azonban ez el- vagy agyonhallgatásnak redménye az lett, hogy „A jog panasz” — a feletti keservében, hogy első kiállítását senki sem méltatta figyelemre — ugyanezen lap márczius hó 24-én megjelent számában ismét feljárdul, panaszos hangon hirdetvén, hogy az autonómia sánczai mögött, mily égrekiáltó jogtalanlás következtetett el. — Nehogy a tekint. szerkesztőség és a tiszt. olvasó közönség tovább is misztifikáltassék, mint ez ügy minden részletének ismerője, s annak elintézésére kiküldött bizottságnak egyik tagja, helyen valónak látom ezt a tengeri kigyóvá nőtt ügyet kellő világításban tüntetni föl, s az olvasó ítéletére bizni, vajjon méltán hangzik-e „A jog panasz”, vagy pedig jogtalan a panasz?

1871-ben S. J. z-i tanító, hivatala folytatására több okonál fogva alkalmatlannak találtatván, öreg korára és 35 évi szolgálatára való tekintettel, fizetésének egy negyed részével nyugalmaztatott. — Az így megállapított nyugdíj a z-i tanító jövedelem terhére esett, a miből önkényt következik, hogy a hivatal-utód a jövedelemnek csak háromnegyed részére tarthatott igényt. Az eként üresedésbe jött helyet első ízben F. Zs. foglalta el, ki nyugalmazott elődjével évenként fizetendő 150 frtban egyezett meg, mint a mely összeg — az ő számításuk szerint — a z-i tanító jövedelem negyedének felett meg. — Ezt a körülményt minden kétségen kívül jól tudta G. P. és mégis F. Zs. eltávozásával, habozás nélkül elfogadta a neki felajánlott z-i tanítóságot. Ó tehát már bevégzett tényről állott szemközt, tudta, hogy mi teher nehezedik az általa elfogadott z-i tanító jövedelemre, nemcsak, hanem a nélkül, hogy a tanító jövedelem hivatalos felszámítását kérte volna, a közvetlen elődje által fizetett 150 frtot 3 is éveken át fizette s így fizetési kötelezettségét tényleg is elismerte, sőt teljesítette. Nagyon valószínű, miszerint G. P. azon reményben fogadta el, ilyen teher mellett a z-i tanítóságot, hogy a testben lélekben megtört öreg nem sokáig húzza az élet terhét, s akkor megszűnven a fizetési kötelezettség, az egész jövedelem csonkítatlan élvezetébe jut, minthogy azonban az a kaszás végéig csak nem akart látogatást tenni a roskadozó öregnél, G. P. unni kezdte a terhet s ennek az által adott kifejezést, hogy a nyugdíj fizetését — különböző ürügyek alatt — megtagadta, s midőn erre illetékes helyről felszólított, fórumról fórumra járva, appellálva, semmisségyve, perujtással élve, húzta, halasztotta a dolgot azon reményben, hogy a hosszú húzavona alatt, majd csak kibőjtöli a nyűgűng megtagadása folytán éhínségnek kitett öreg kollegát.

Végre mult év augusztus havában ez éveken keresztül húzódtott ügynek elintézésére, a jövedelem felszámítására és a fizetési módozat meghatározására egy bizottság küldetett ki, melytől G. P. nem kevesebbet várt, mint hogy azt az alkalmatlankodó öreget egyszerűen eltörli a földnek szinéről. — Azonban a bizottság erre felhatalmazást nem nyervén, csak annyit tehetett, hogy az ez ügyben hozott jogerejű ítélelek alapján,

G. P. fizetési kötelezettségét újból kimondotta, de ugyanakkor a z-i tanító jövedelmet, — a conventionális és G. P. bemondása után, — felszámítván, a fizetendő összeget 107 forintra szállította le.

Ez az ügy valódi állása. Most már a tekint. szerkesztőség és tiszt. olvasó közönség ítéletére bízom kimondani, vajjon jogosan panaszodik-e az, a ki az elvállalt és egy ideig teljesített kötelezettségnek, ugyanazon körülmények közötti tovább teljesítésére, törvény útján is köteleztetik. Volenti non fit injuria.

Szendy Lajos,
ref. lelkész.

Irodalom.

Új zeneművek. Táborosky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelentek: Löw József 427-ik műve: A virágországból. Hat zenemű, tananyagul kis ügyes kezeknek, nyolezadok elhagyásával és ujrakészítéssel ellátva. Zongorára két kézre. 1. A meghitt nefelejtés. 2. Az illatozó szegfű. 3. Az álmodozó lilium. 4. A csinatalan rózsáska. 5. A magán ibolya. 6. A kedves gyöngyvirág. Minden szám 60 kr.

Magyarország és a Nagyvilág 15. számának tartalma: Szívég; Csángó-magyarok (képpel). — Szarny-szegetten. Káltemény Várady Airtaltól. — Másik, a nagyerejű. Mikszáth Kálmántól. — Dráma a cirikusban (képpel). — A csángók multjából I. — A farsang Szt.-Pétervártól (képpel). — A Lepanto olasz vétes hajó vizre bocsátása (képpel). — Rosz csillag alatt. Beszély Csáktornai Lajostól. — Sarah grófnő. Ohnet György regénye. — Ki fedezte fel először Amerikát? Kácsér Lipóttól. — Chicagói képek (képpel). — A tengeren túlról. — Casádi ünnepegy József főhercegenél. — Tárcazelevő a német fővárosból. — Irodalom. — Vegyések. — Ajánljuk Mikszáth Kálmán híreves író szerkesztése alatt hetenkint egyszer megjelenő a folyóiratot olvasóink figyelmébe. — Előfizetési díja: negyedévre 2 frt, a „Pesti Hirlap” politikai napilappal együtt 5 frt. — Előfizetheti Budapesten Légrady testvéreknél.

Koszorú (Petőfi-társaság heti közlönye) 15. számának tartalma. A Sugár Laci nótája (rajz), Irta P. Szathmáry Károly. — Ősz verőfény (regény), írta Margit és Desző. — A hírlapok és a könyvirodalom hazánkban. Irta György Aladár. — Vegyések. — Előfizetheti Aigner Lajosnál Budapesten; előfizetési ára negyedévre 2 frt.

„Ország-Világ” április 14-iki száma is megjelent. A gyönyörűen kiállított lap élén Molnár, a nemzeti színház kedves művészejének arcképe foglal helyet. A jellemrajzot természetesen ifj. Ábrányi Kornél írta, de ki írhatta volna más? Olyan szépen, olyan jellemzőleg ilyen dolgokat a magyar irodalomban kivülé senki sem tud írni. Például Molnár, a híres traekikus művész és embert egyaránt pár sorban oly taládon, oly finoman és gyöngéden, a mellett annyi igazsággal festi, rozsz és szó: festi, mert egy domborművet alkot róla. — Valóban ez ezikk fel ér egy kötetes regénnyel. A többi dolgozatok is egyfolytában csodák, egyik jobb, mint a másik; így Hegedűs István szép fordításban adja a költők királyának, Hugo Viktorának „A lelkiismerethez” című gyönyörű költeményét, Aczady „Pénzházasság” című eredeti regényének és Mészáros István „Kisjósziág” című vonzó, s nem egy helyet megkapó közvetlenséggel írt elbeszéléseknek folytatását adják. Rózságyi Antal Madame de Sévigné-ről írt tanulmányát kezdi meg; Sienkievics „A falu jegyzője” című elbeszélések is folytatását kapjuk. Tárcazelevő van, Ábrányi Emil rendkívül szellemesen ír, megcsipve az ügyetlen pesti rendőrséget, de meg a „nagy” lapokat is, melyek a „Spanga-hajszában” valóban túl mennek a határon és a jó ízlés rovására töltönek meg hasábokat és hasábokat. Reviczky Gyula azt a kérdést fejtogeti szellemesen, hogy milyen viszony van a költő és műve közt. A képekről azt kell mondanunk, hogy ritkítják párjukat s ha ilyen kiállításban kapunk minden képet, mint és szám hozza, akkor a külföldi lapokat kép dolgában is tulszárnyalja az „Ország Világ”. A gyönyörtien kiállított s jó ízléssel választott képek következő sorozatban vannak: „Káka tövén” (a vadászlehelől ellesett kép), „Falusi színház” (a vidéki truppok összes nyomora s koldus romantikája), „A kis fősvény” (megkapó idyll a családi életből), „Falalkozás — élet-halálra” (hangulatot kelto, nagyhatású kép: a tetten ért vadász az erdőre emeli fegyverét). Azért soroltuk fel így, hogy mindenki lássa, miképen minden izlésnek elég legyen tőve; meglegli a maga kedves tárgyát, a vidéki ember, a ki pusztán vagy erdőszög közt él, a kinek a kedélyes családi jelenetek tetszenek, a kit az izgatott képek érdekelnek. Van ezenkívül ismeretterjesztő képményei Afrikában. Egy különös hal. — Ára és díszes lapnak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr. Előfizetheti Wilckens és Waidl kiadóhivatalában, Budapest, koronaherceg-utca 3. sz.

Közlekedés.

A személyszállító hajók a Dunán következőleg közlekednek:

Budapestről Zimony-Gyurgye

vóra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjjel. Mohácsra naponta 12 órakor délben.

Mohácsról Zimony-Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor reggel.

Mohácsról Budapestre kedden, csütörtökön és vasárnapon 2 1/2 órakor reggel. Továbbá naponta 11 órakor délelőtt.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécéről Budapestre 11 ó. 28 p. délelőtt	Budapestről Pécsre 5 óra 35 perc este
Pécéről Barcsra 6 óra 40 perc reggel 5 óra 50 perc este.	Barcsról Pécsre 10 óra 58 perc délelőtt 10 óra 7 perc este
Pécéről Mohácsra 6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e. 10 óra 34 perc este.	Mohácsról Pécsre 6 ó. 20 p. r., 5 ó. 36 p. d. u. 8 óra 47 perc este.

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár és érték-tözsden.

Budapest, 1888. Április 20-án.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 25
2 Magyar aranyjárdék 4%	90 10
3 Magyar papírajárdék 5%	88 —
4 Magyar vasuti kölcsön	138 75
5 Magyar földterhermentesítési kötvény	99 50
6 Temes-bánati	98 —
7 Erdélyi	99 25
8 Magyar szőlődezsma váltásai	97 75
9 Magyar nyerevény sorsjegykölcsön	115 —
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110 75
11 Osztrák járadék papírban	78 30
12 „ „ ezüstben	78 90
13 „ „ aranyban	98 15
14 Osztrák-magyar bankrészevény	835 —
15 Magyar hitelbank részevény	100 25
16 Osztrák hitelintézet	314 75
17 Cs. és kir. arany	5 65
18 20 frankos arany (Napoleon'dor)	9 50
19 Német birodalmi márka	58 55

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felölős szerkesztő: Bodó István.

Nyit-tér. *)

A Márffy-féle Mária utczi ház

(a színház mellett)

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad: Dr. Krasznay Miklós ügyvéd, Pécsenti királyi utca 26.

Kémes, 1888. április 10-én.

Említesre méltó tanító!

A lefolyt napok egyikén, az említésre méltó „Vitézy Sándor” kémesi tanító következőleg oktatta a növendékeket. — Történt, hogy egy ottlakó izraelita három kis leányt küldött az ottani postahivatalba, hogy részre megérkezett leveleket elhozzák. A postahivatalban ép ott volt a fentnevezett tanító, ki a gyermekek láttára a következő szavakra fakadt: „Leánykák, úgy vigyázzatok, a zsidók házába ne menjetek, mert ők minden igrádom és kegyelem nélkül lesakterolnak beneteke!” — Vajjon nem lázad-e fel a vér, a meg sérdülő korban levő gyermekekben ily szavak hallatára? midőn saját tanítójuk, oktatójuk, nevelőjük, az ő elméjüket tévitanokkal, hamis állításokkal, ámitásokkal, rágalmozással, vallás iránti ellenségeskedéssel betölti. — Elégés sajnos, hogy a polgárság ily egyént használ gyermekek oktatására, felnevelésére, azoknak kiképzésére, holott neki is szüksége volna a „Nevelés tanra és műveltségre.”

Pollák József.

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnek külön lakcímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a válasza szűk séges póstabélyeg beklüditik.

Egy hold kitünő szántóföld a pécsi határban, málomi ut mellett, eladó. 135

Egy üveges hintó (Kölber-féle gyártmány) jó karban, leereszthető ernyővel, jutányos áron eladó.

Somogy megyében Darány vasuti állomáshoz egy órányira, 282 holdas birtok eladó, öt évi részletekben is fizethető. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 159

Szántóföld 8 hold egy tagban a pécsi határban, a szigeti országút alatt, a barcsi vasut mentén, eladó. 161

Egy 36 éves jókinézésű egészséges nő, legjobb bizonyítványokkal, mint gazdaasszony Pécssett, vagy a vidéken alkalmazást keres.

Egy Bpesti szül. okl. gyermek-kertész ki már több helyen volt alkalmazva, jelenleg Pécssett van: kívánna, helyben vagy a környéken ismét ily alkalmazást.

Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályu) kedvező feltételek mellett eladó. 162

Szép fekvésű szálló helyes kis préházszal, közelében kuttal, a csurgói hegyen, igen kedvező feltételek mellett eladó. 160

Dr. Schmiéd kitünő

Tyukszem tapasza

védjegy.

évtizedek óta ajánlatik mint biztosan és fájdalom nélkül ható szer a tyukszemek teljes eltávolítására.

A dr. Schmiéd-féle tyukszemtapasz hatása majdnem bámulatos, mert többszöri használat után, minden tyukszem mütét nélkül eltávolítható. Ára egy doboz nak 15 tapaszszal s egy szarvasóval, a tyukszem kihuzására

23 kr. o. é.

Főárúsítási hely: Gloggnitz Alsó-Ausztria, Bittner Gyula W. gyógyszerüzében.

NB. Ezen készítmény vételénél sziveskedjék a t. közönség arra ügyelni, hogy minden doboz külső részén a fenti védjegy legyen nyomva.

Dr. Behr ideg kivonatra

védjegy és fejfájás ellen.

egy gyógynövényekből, saját módszer szerint készült kivonat, mely számos éven át mint kitünő szer idegbetegségek u. m. idegszagatás, migraine, ischias, kereszt- és háthántalmak, epilepsia, gyengeség, és magömlés ellen óvszerűen használtatik. Továbbá a dr. Behr féle ideg kivonat sikerrel használható esuz és rheumatismus, az idegek merevsége, izület- és idegrheumatismus, ideg-fülzúgás ellen.

Dr. Behr féle kivonat külsőleg használtatik.

Egy üveg ára pontos használati utasítással 70 kr.

Főelárúsító hely: Gloggnitz, Alsó-Ausztria Bittner Gyula W. Gyógyszertárban, továbbá osztrák-magyarhon minden gyógytárában.

NB. E szer vételénél kéretik a t. közönség a minden üvegen levő védjegyre ügyelni.

Dr. Schmidt tyukszem tapasza és dr. Behr ideg kivonata kapható Pécssett Sipőcz István és Kovács Mihály gyógytárakban, Magyarországon minden gyógytárban.

Fris töltésű ásványvizek

marienbadi, selti, karlsbadi, gleichenbergi, moha, emsi, borszéki, parádi, gieshübl, billini, esizi, budai, appollinaris, ivándi pir-montzi és még számos más gyógyforrásvíz, ugyszintén kitünő minőségű francia és magyar pezsgők, valamint pécsi asztali és peesenye borok és cemegek nagy választékban kaphatók

EIZER JÁNOS kereskedésében.

Pécssett, Széchenyi tér, Oertzen-ház.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

KRONDORFI

Savanyu-Kút
"STEFANIA"
Koronaherczegnő
forrás.

Trieszt 1882
arany érem.

Szénsavdus természetes alkalikus asztaj viz, a légző szervek, gyomor és hólyag bántalmi ellen.

KAHL és TSA. kúttulajdonosok Krondorfban, (Carlsbad mellett).

Főraktár Pécssett, FRANKFURTER ALBERT-nél.

Mezőgazdáknek és hizlalóknak nélkülözhetlen.

Ujonnan javított állatmérleg korláttal

bérmentve bérmentve

horderő 1000.	1250.	150.	kilogr.
ára	155.—	175.—	185.—

forint

hozzávaló súlyokkal együtt, a megrendelő legközelebbi vasutállomásáig, kezesség mellett, utánvétellel **bérmentve**.

Bugányi L. és társa

cs. kir. mérleg- és súlygyárosnál
Bécs, I. Singerstrasse 10-ik szám.

212

ÜZLET ÁTVÉTEL

és kiárulás.

Üzlethelyiség - változtatás.

Van szerencsém tiszteletteljesen jelenteni, hogy a „KOVÁCSICS JÓZSEF“ czég alatt fennállott

ÓRÁS-ÜZLETET

az árukkal együtt átvettem, azt az én saját **ékszer-, arany- és ezüst** üzlettemmel egyesítve a volt „Kovács“-féle üzlethelyiségben tovább vezetendem és térszűke miatt az árukat

GYÁRI ÁRON ALUL FOGOM ELÁRUSITANI.

Miről tisztelt vevőimet és a t. cz. közönséget azon alázatos kérelemmel van szerencsém értesíteni, miszerint az áruknak **olcsósága**, mind **jóságáról** meggyőződést szerzendő, engem minél számosabban megrendelésekkel szerencsétlenni sziveskedjék.

ENGESZER MIKLÓS.

ékszerész-, arany- és ezüstműves.
Király-(fő)utca 6. sz.

4⁰/₀
ARANY
 ÉS
 5⁰/₀ **PAPÍR**
JÁRADÉKOT
 ———
MAGYAR
 ÉS
OSZTRÁK
HITEL-
RÉSZVÉNYEKET

azonnal, vagy folyó évi április 30-án és május 15-én átveendő tételekben, szigoruan, a napi árfolyam szerint számítva

tőke befektetésre és tőzsdei spekulációra

ajánlunk. Az átvételig kamatok nem terhelik a vevőt, sőt az átvétel igen csekély díj mellett továbbra is prolongálható — míg az eladás, magasabb árfolyamon, a fél tetszése szerint, bármikor eszközölhető. **5000 frt járadék vételénél 150 frt fedezet készpénzben, értékpapírokban vagy takarékpénztári betéti könyvben, a megbizással egyidejűleg beküldendő, mely fedezet az ügylet lebonyolításakor azonnal visszatérítettik.**

TŐZSDEI ÜZÉRKEDÉSRE

különösen magyar és osztrák hitelrészvényeket ajánlunk. Fedezet: 25 drb. vételénél 350 frt — készpénzben, értékpapírokban vagy takarékpénztári betéti könyvben, a megbizással egyidejűleg beküldendő. Megbizásokat pontosan teljesít és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

A „Magyar Pénzügy“ kiadóhivatalának
bank- és bizományi üzlete.
 Budapest, V. Nagykorona-utca 8.

846. sz.
 ár. 1883

Hirdetmény.

Pécs sz. kir. város árvaszéke részéről közhirrre tétetik, miszerint a városi gyámpénztárhoz egyelőre Pécsváros területén levő ingatlanokra árvaszerű biztosíték mellett 6⁰/₀ százalék kamattal kölcsönök nyerhetők, ugy az 1881. évi LXX. t. cikkben körülírt átváltoztatás (conversio) útján egyeseknek különféle pénztintézeteknél levő tartozásai egyesíthetők, — illetőleg gyámpénztári kölcsönökké átváltoztathatók.

A kölcsönt igénybe venni óhajtok ebbeli kérelmeket a telekjegyzőkönyvi kivonat felmutatásával — az árvaszéki elnöknel szóval is előadhatják.

Pécssett, 1883. évi ápril hó 7-én.

3-1

Pécs szb. k. város árvaszéke.

Végkiárulás!

A fennállott **Cserta Ignác-féle** boltban **Király-utca 5. sz.**

fűszer-, gyarmat-, anyag- és festék-árak

továbbá mindennemű

email vas- és pléh-edények

ugy mindenféle **kerti-magok**

leszállított áron

elárusíttatnak.

172

Kepes Kálmán divatáru kereskedése Pécssett.

A Zsolnay-bazár átépülése folytán kénytelenítettem egyelőre eddigi üzlethelyiséget elhagyni, az elhúrozkodás könnyítésére elhatároztam magam áruimat minél jutányosabban eladni; a miért is alkalma nyílik a t. cz. közönségnek **minden a tavaszi idényre szükséges cikkeit**

dúsan felszerelt áruraktáramban a legolcsóbban fedezni.

A midőn a t. cz. közönség figyelmét ezen körülményre felhívni bátorkodom, egyuttal értesitem, hogy f. évi május hó 15-től kezdve az építés alatt üzletemet a **városház épületében, Obetkó K. üzlete mellett** áthelyezeni.

Minél számosabb látogatásért esedez

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesíttetnek.